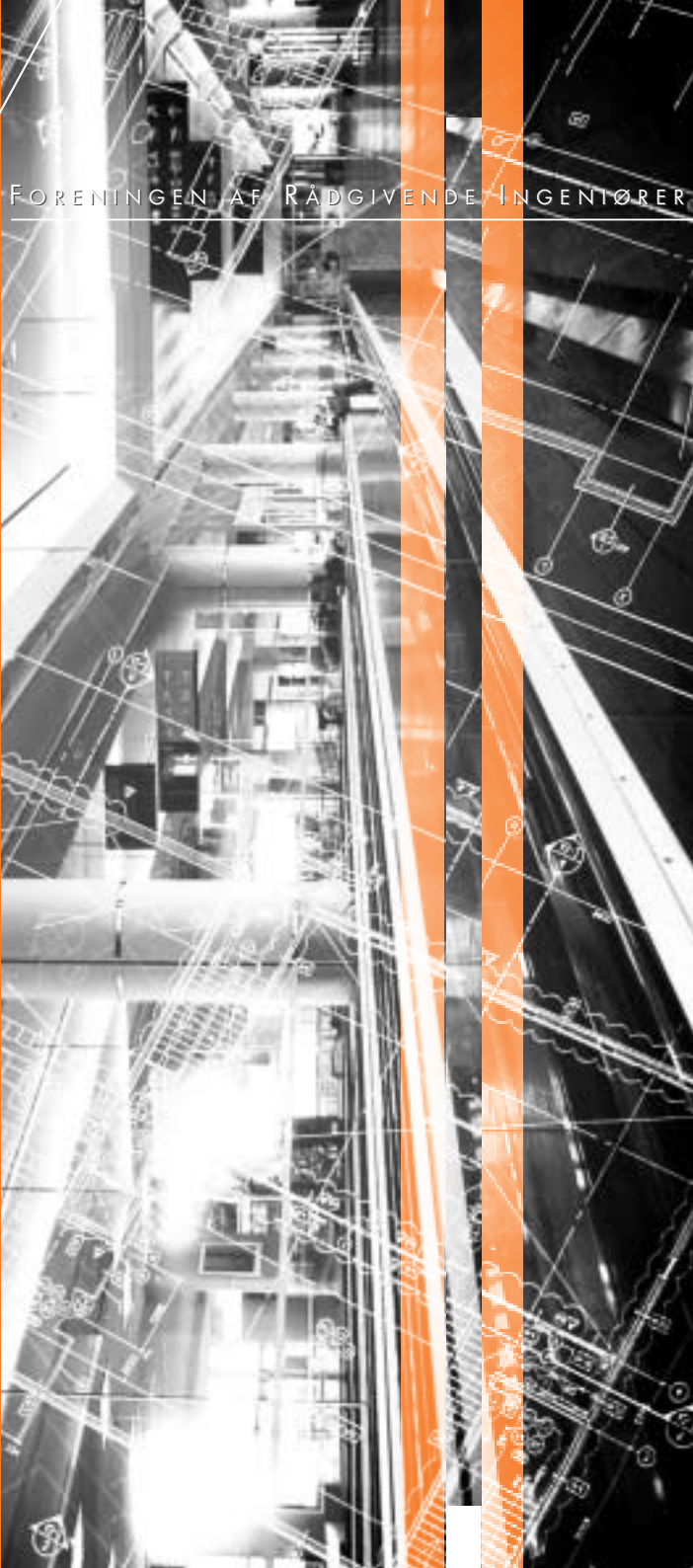

Årsberetning 2010

FORENINGEN AF RÅDGIVENDE INGENIØRER

FRI

Indholdsfortegnelse

En samlet branche på vej mod vækst	2
Forsigtig fremgang i rådgiverbranchen	4
Bedre produktivitet og mere innovation i 2011	6
FRI som politisk indpisker	8
FRI træder frem i medierne	10
Vækst kræver ordentlige aftalevilkår	12
Produktivitet og effektivitet i fokus	14
Energi – muligheder for grøn vækst	16
Visioner for Danmarks infrastruktur	18
Medlemsservice i 2010	20
Kampen for kompetencerne	21
Stærkt samarbejde mellem FRI og DI	22
Med verden som markedsplads	23
Unge ingeniører på den globale scene	24

Peter Hostrup Rasmussen
Formand for FRI

2010

2

FRI ÅRSBERETNING

Formandens beretning

EN SAMLET BRANCHE PÅ VEJ MOD VÆKST

Efter et par år i krisens tegn går vi nu mod lysere tider. Et forsigtigt økonomisk opsving er godt i gang, og rådgiverbranchen oplever vækst. Men opsvinget er stadig skrøbeligt og afhænger af, om både politikere og erhvervsliv forstår at lægge de rette vækststrategier i 2011.

Forsigtig fremgang

2010 blev året, hvor vi igen kunne begynde at se fremad. Rådgiverbranchen, der generelt formåede at klare sig stabilt gennem recessionen i 2009, kunne ved udgangen af 2010 notere sig vækst og positive forventninger til fremtidige resultater. Særligt er det eksporten, der har trukket væksten, og her står mange rådgivervirksomheder traditionelt stærkt. I den ellers så hårdt plagede byggesektor var der også svag fremgang at spore, og det er et sikkert tegn på, at opsvinget har bidt sig fast. Som nyvalgt formand i 2010 er jeg glad for den økonomiske udvikling, der giver os mange spændende vækstmuligheder i det kommende år.

Produktivitet i byggeriet

I 2010 arbejdede vi videre med en meget vigtig opgave i vores egen branche, nemlig forbedringen og udviklingen af byggesektoren. McKinsey-rapporten, der kom i november, dokumenterede, at byggesektoren har problemer med både kvalitet, effektivitet og produktivitet i byggeprojekterne. Resultatet var ikke helt overraskende for branchens aktører, som er gået i gang med at løse problemerne. Således er FRI med i samarbejdet Værdiskabende Byggeproces, der netop har lanceret de første konkrete værktøjer til forbedring af kvalitet og effektivitet i byggeriet. Det er meget positivt at se, hvordan branchens aktører på denne måde tager et fælles ansvar for at løfte byggesektoren.

Nyt internationalt udvalg

I slutningen af året har vi intensiveret FRI's fokus på donorbaserede opgaver i udlandet og gjort det tidligere DANIDA-udvalg til et selvstændigt udvalg på linje med foreningens øvrige udvalg. Det hedder nu Internationalt Markedsudvalg og skal arbejde bredt med International Finance Institutions. Der er nu skabt en ny platform for øget eksport – også for de mindre virksomheder.

Rimelige markedsbetingelser

Særligt har vi i 2010 beskæftiget os med branchens markedsbetingelser. Det er en vigtig faktor for branchens vækstmuligheder, at vi kan arbejde under rimelige og acceptable aftalevilkår – både i forhold til offentlige og private kunder. Og vores vilkår er hele tiden under pres. Igennem året har vi ført en intens dialog med bygherrer i både privat og offentligt regi, og det har flere gange haft den konsekvens, at urimelige udbud er blevet trukket tilbage eller omformuleret. Senest er vi gået stærkt ind i dialogen med SKI om de kommende rammeaftaler for at sikre rimelige vilkår og særligt for at sikre, at SKI-aftalerne udformes, så flere mindre FRI-medlemmer kan få en større chance for at komme i betragtning.

FRI er også for de små virksomheder

Netop dialogen med SKI er et eksempel på, at vi i 2010 har arbejdet med at forbedre de mindre rådgiveres chancer. Der kan synes langt fra enkeltmandsvirksomheden til de store, globale koncerner i vores branche, men FRI arbejder på at forbedre alle medlemmers vilkår. De store medlemmer er vigtige for rådgiverbranchens internationale gennemslagskraft, men de mange små og mindre rådgivere udgør en stor andel af dansk erhvervsliv og har stor betydning for den fremtidige vækst i samfundet. Ca. 75 procent af FRI's medlemmer består af virksomheder med under 10 ansatte, og det er netop med til at give FRI legitimitet som organisationen for rådgivende ingeniørvirksomheder. Det vil i fremtiden afspejle sig i FRI's arbejde i endnu højere grad end i dag.

Globalisering og innovation

Hvis vi sætter FRI ind i et endnu større perspektiv er det tydeligt, at 2010 også blev året, hvor globaliseringen for alvor tog fart. Konkurrencen med vore udenlandske kolleger er blevet skærpet, samtidig med at danske rådgivere får flere og flere muligheder på de internationale markeder. Danske rådgivende ingeniører står stærkt internationalt, men det kræver konstant innovation og udvikling at fastholde og styrke denne position. Netop evnen til innovation bliver en vigtig faktor for branchens fremtid på de internationale markeder – og herhjemme. Og her kan og bør vi gøre mere. Vi vil opleve stigende konkurrence i 2011 som følge af globaliseringen, men også øgede muligheder for vækst.

En samlet branche parat til vækst

Således kan vi se tilbage på et arbejdsomt 2010, hvor der endelig kom skred i den økonomiske udvikling herhjemme, og hvor væksten igen forsigtigt kom i gang. Som brancheorganisation står FRI godt rustet til at gribe de positive konjunkturer – ikke mindst fordi 2011 bliver året, hvor vi som branche endeligt er helt samlet i DI og dermed fuldt ud trækker på den styrke, som dansk erhvervslivs største organisation besidder. Samtidig tager vi os pladsen til at befæste foreningens selvstændighed og styrke arbejdet med at forbedre vilkårene for de danske rådgivende ingeniørvirksomheder, store som små. Det er overordentligt vigtigt, at vi forbliver samlet og udnytter styrken i DI.

FORSIGTIG FREM GANG I RÅDGIVERBRANCHEN

Vi kender endnu ikke rådgivervirksomhedernes årsregnskaber for 2010.

Men FRI's løbende konjunkturmålinger indikerer, at branchen er på vej ud af den aktuelle lavkonjunktur, og at det generelle marked igen er på vej op. Målingerne viser, at dele af byggeriet er i fremgang, mens krisen fortsat tynger inden for boligbyggeriet. For branchen som helhed tegner 2010 til at blive året, hvor omsætningen i Danmark og i udlandet for første gang runder de 17 mia. kr.

Til trods for finanskrisen er det lykkedes rådgivervirksomhederne at opretholde en støt stigende omsætning. Siden 2002 er omsætningen øget med 65 %, og FRI's brancheundersøgelse for 2009 viser, at omsætningen i branchen fra 2008 til 2009 er øget fra 10,7 mia. kr. til 11,2 mia. kr. For 2010 forventes en omsætning på 11,5 mia. kr. Branchens overskudsgrad er faldet fra 5,8 % i 2008 til 4,6 % i 2009, hvilket primært skyldes den kraftige økonomiske opbremsning, der har fundet sted i Danmark og internationalt. Forventningerne for 2010 er, at overskudsgraden forbliver uændret omkring 5 %.

Hånd om medarbejderne

Til trods for den økonomiske krise har FRI's medlemsvirksomheder opretholdt et meget højt beskæftigelsesniveau, hvilket nok har kostet på virksomhedernes bundlinje, men samtidigt har givet branchen en stærk platform for fortsat vækst. FRI's medarbejderstatistik pr. 1. januar 2010 viste således, at medarbejderstaben i FRI's medlemsvirksomheder var på 11.999 ansatte, hvilket ventes at være på samme niveau per 1. januar 2011. Samlet set er antallet af medarbejdere i rådgivende ingeniørvirksomheder i Danmark og i danskejede datterselskaber i udlandet over 22.000 globalt.

Markeds- og kundesegmenter

Brancheundersøgelsen for 2009 viser, at de væsentligste markedssegmenter for FRI's medlemmer er byggeri og anlæg. Tilsammen udgør disse områder 59 % af branchens omsætning. Det væsentligste kundesegment er erhvervsvirksomheder og private kunder, der udgør 51 % af omsætningen. Staten samt regioner, kommuner og kommunale selskaber tegner sig tilsammen for 39 % af branchens omsætning.

Eksportandelen stiger

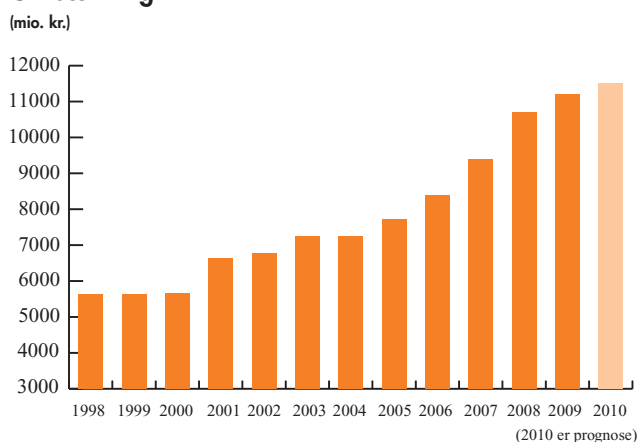
18 % af branchens omsætning kommer fra eksport, der udgør cirka 2,1 mia. kr. ud af en forventet brancheomsætning på 11,5 mia. kr. i 2010. FRI's brancheundersøgelse fra 2009 viser, at EU- og EØS-landene med en andel på 40 % fortsat er det vigtigste eksportmarked, mens Mellemøsten har konsolideret sig som det næstvigtigste marked for rådgiverbranchen. I tillæg til den eksportomsætning, der genereres af de danske rådgivende ingeniørvirksomheder, kommer en forventet 2010-omsætning på ca. 6 mia. kr., der genereres af deres udenlandske datterselskaber. Dermed er omsætningen i Danmark, eksportomsætningen og omsætningen i udenlandske datterselskaber i 2010 forventeligt på ca. 17,5 mia. kr.

Positive forventninger til 2011

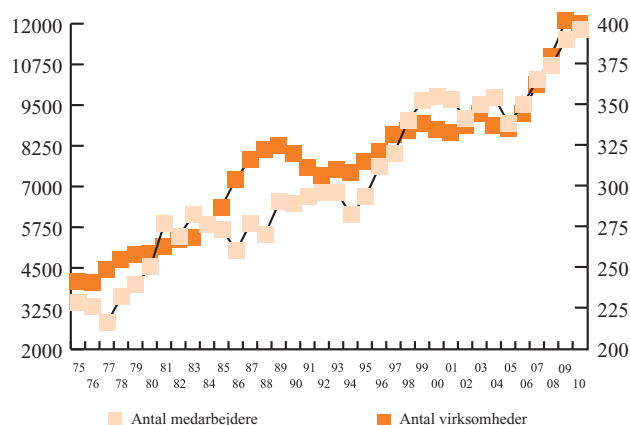
Ifølge regeringens Økonomiske Redegørelse (december 2010) er der grund til optimisme og udsigter til positiv vækst i Danmark. Og FRI's seneste konjunkturmåling fra oktober 2010 viser da også, at der er udsigt til lysere tider for branchen: Ordrebeholdningen er på det højeste niveau siden april 2008. Og både øst og vest for Storebælt er der forventninger om en svag stigning i ordrebeholdningen de næste seks måneder. Analysen viser desuden, at dele af byggeriet er på vej ud af den økonomiske krise.

Erhvervsbyggeriet er for første gang i tre år i svag fremgang, og væksten er fortsat pæn i forhold til rådgiveropgaver på offentligt byggeri, mens krisen i boligbyggeriet ventes at forsætte. Markedet trækkes endvidere af vækst inden for infrastrukturuområdet, energisektoren samt eksport. For branchen i sin helhed forventes en svag vækst i 2011 med en fortsat fremgang i omsætning og i beskæftigelse.

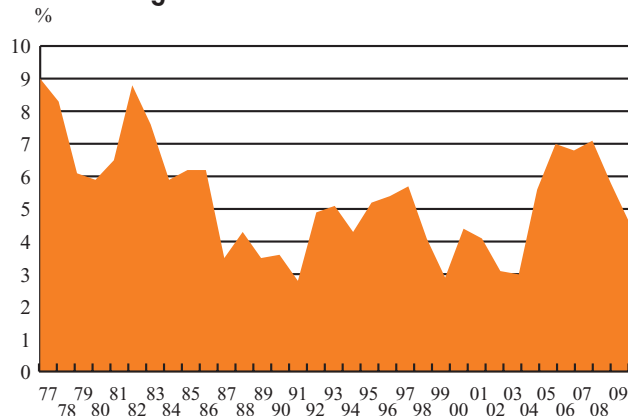
Omsætning

Medlemmer og medarbejdere

Overskudsgrad

BEDRE PRODUKTIVITET OG MERE INNOVATION I 2011

Efter nogle år i krisens tegn er der igen en forsigtig fremgang i dansk økonomi generelt og i den rådgivende ingeniørbranche. Men her ved indgangen til 2011 overskygger en dagsorden alle andre: Produktivitet, vækst og innovation skal fremmes.

Pejlemærker 2011: Produktivitet, vækst og innovation

Vækstdagsordenen blev aktualiseret af den McKinsey-rapport, der blev offentliggjort op til mødet i regeringens Vækstforum i november 2010. Af rapporten fremgik det, at Danmark som samfund stod med væsentlige produktivetsudfordringer, herunder især byggesektoren. De rådgivende ingeniører slap hæderligt igennem analysen – men det ændrer ikke ved det faktum, at vi som branche skal arbejde målrettet på at fremme produktivitet, vækst og innovation i Danmark.

Konkrete veje til bedre produktivitet

Der er mange måder at fremme produktiviteten på. I byggesektoren kommer det i 2011 blandt andet til at handle om at sikre, at det nyetablerede Videncenter for produktivitet og digitalisering i byggeriet får en succesfuld start. FRI er desuden i gang med en revision af ydelsesbeskrivelserne for byggeri og anlæg, så de blandt andet i højere grad end i dag tager højde for nye samarbejdsformer og digitalisering.

Bedre SKI-aftaler

Forbedringer af rådgiverbranchens aftaleforhold er en anden vej til at fremme vækst og produktivitet. I 2011 kommer FRI til at arbejde intensivt med de kommende SKI-rammeaftaleudbud. Det er afgørende, at det kommende udbud ligger så tæt som muligt på FRI-virksomhedernes ønsker og behov.

Kvaliteten skal i fokus

I 2011 vil FRI også arbejde aktivt for at styrke brugen af kvalifikationsbaseret valg af rådgivere, så udbud af rådgiverydelser i stigende grad afgøres på baggrund af kvalifikationer og løsningskvalitet frem for udelukkende pris. Dette vil bl.a. ske gennem FRI's fortsatte engagement i partnerskabet Værdiskabende Byggeproces.

FRI glemmer ikke klimadagsordenen

Klimadagsordenen fylder væsentligt mindre i mediebilledet i 2011 end i tiden omkring COP15, men klima- og bæredygtighedsdagsordenen er fortsat væsentlig for FRI. I 2011 vil FRI derfor deltage aktivt i formuleringen af de kommende BR2020-krav vedrørende energiforbrug i bygninger, ligesom FRI vil sikre, at en dansk "Green Building"-certificeringsordning for bæredygtigt byggeri understøtter branchens konkurrenceevne. Vi vil desuden udarbejde en vejledning til, hvilke scenarier for klimatilpasning man bør regne med, når man projekterer såvel byggerier som veje og anlæg. Denne vejledning skal blandt andet anvendes til at fastholde kommunernes fokus på klimatilpasning og energiplanlægning. Endelig vil FRI sikre, at DI i sit arbejde med klimatilpasning har fokus på værdien af rådgivningsydelser.

Pejlemærker for FRI's medlemservice

Udover de politiske pejlemærker for 2011 vil FRI også have fokus på vores medlemservice. Her vil pejlemærkerne bl.a. være:

- FRI vil gennemføre en medlemstilfredshedsundersøgelse i september 2011
- Lønstatistik for rådgivende ingeniørvirksomheder udgives i januar 2011 og gentages i januar 2012
- Brancheundersøgelsen og de løbende konjunkturmålinger fastholdes.

Globale udfordringer og muligheder

Globaliseringen og en øget global konkurrence skærper de forretningsvilkår, som branchens virksomheder arbejder under. Vi er meget opmærksomme på konsekvenserne for branchen og overvejer løbende, om dette giver anledning til, at dele af branchens rammebetingelser og aftalevilkår skal revideres. Globalisering skærper ligeledes kravene til medarbejdernes kompetencer yderligere. Derfor vil FRI sætte fokus på branchens krav til nyuddannede kandidaters kompetencer over for ingeniørskolerne, Videnskabsministeriet samt relevante politikere, ligesom FRI vil arbejde for bedre forhold ved rekruttering af udenlandsk arbejdskraft.

KORT NYT

USA: Kvalitet i udbud giver bedre byggeri

I USA er man langt fremme i håndteringen af udfordringer omkring sammenhæng mellem pris og kvalitet på rådgiverydelser. Den såkaldte Brooks Act 1972 foreskriver, at kvalifikationer – og ikke pris – skal være den første og afgørende parameter i udvælgelsen af en rådgiver til offentlige opgaver (også kaldet Qualifications-Based Selection, QBS). En rapport fra University of Colorado og Georgia Institute of Technology dokumenterer, at anvendelsen af QBS i offentlige udbud giver en langt bedre rentabilitet, øger kontrollen med omkostningerne og resulterer i langt større kundetilfredshed end udbud, hvor pris er den primære udvælgelsesparameter. Undersøgelsen påviser således, at kvalifikationsbaseret udvælgelse af rådgivere sikrer, at offentlige projekter langt oftere vil blive gennemført til tiden og til prisen, end det er tilfældet i dag.

Politisk interessevaretagelse

FRI SOM POLITISK INDPISKER

FRI arbejder løbende med at påvirke både lovgivning og politikere for at forbedre de vilkår, FRI's medlemmer arbejder under. En målrettet interessevaretagelse resulterede i flere succeshistorier i 2010.

2010

∞

FRI ÅRSBERETNING

Som brancheorganisation er det FRI's fremmeste opgave at arbejde for at forbedre rammebetingelserne for de rådgivende ingeniørvirksomheder. Det gør vi blandt andet ved at sidde med i de råd og udvalg, hvor idéerne fødes, og ved at udarbejde og synliggøre holdningsnotater alene og sammen med andre relevante organisationer. FRI er i løbende kontakt med relevante politikere og embedsmænd under udformningen af lovforslag, ligesom vi naturligvis er en aktiv deltager i høringsprocesserne. Samtidig forsøger FRI at skabe synlighed om rådgiverbranchen gennem udmeldinger i pressen og lanceringen af politiske udspil. I 2010 kunne FRI notere sig flere sejre i arbejdet med at forbedre rådgiverbranchens rammebetingelser.

CASE:

Øget digitalisering af byggeriet

Ved sin etablering var Det Digitale Byggeri et stort og visionært statsligt projekt. Dog afviste Erhvervs- og Byggestyrelsen at tage del i den efterfølgende implementering af de digitale værktøjer, hvilket gav en lang række praktiske problemer. Efter politisk pres fra FRI og de øvrige organisationer i byggeriet måtte Erhvervs- og Byggestyrelsen opgive sin tilbagetrukne rolle, og i 2010 blev der bevilget 67 mio. kr. til Videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet. Det er foreningen bips, der over en tre-årig periode skal løfte den svære opgave. FRI har ydet et bidrag til finansieringen og vil med den samlede byggebranche gøre en ihærdig indsats for, at bips' arbejde lykkes til gavn for branchen.

CASE:

BR2020 – fremtidens energikrav til bygninger

Allerede nu skal fremtidens krav til energiforbruget i bygninger fastsættes. Baggrunden er regeringens mål om en energibesparelse på 75 procent i forhold til niveauet før 2010. FRI deltager i Erhvervs- og Byggestyrelsens gruppe, der fastlægger kravene. Desværre fokuserer styrelsen meget på at udbygge de eksisterende metoder i stedet for at tænke nyt og innovativt. Her forsøger FRI at bringe branchens viden i spil, så fremtidens energibesparelser bliver mere intelligente og samfundsøkonomisk rigtige.

CASE:

Annonceringsudbud – frit valg på alle hylder

I 2010 blev det mere og mere tydeligt, at annonceringsreglerne er en fristelse for udbydere, der gerne vil vælge rådgiverne uden konkurrence. Realiteten er, at annoncerne bliver så upræcist formuleret, så de bydende ikke kan gennemskue, hvad der skal bydes på. Af og til får man fornemmelsen af, at udbyderne tænker meget kreativt for at komme under tærskelværdierne, således at annonceringsreglernes frihed kan udnyttes til at få den bydende, som man ønsker. FRI har valgt at indsende et par sager til konkurrencemyndighederne, for at få testet fremgangsmåden i de konkrete sager.

CASE:

SKI – forandringer og forhandlinger

Statens og Kommunernes Indkøbs Service (SKI) har som institution gennemgået en dramatisk udvikling i 2010, der har ført videre ind i det nye år. Massiv kritik fra indkøberne af, at priserne ikke er konkurrencedygtige, og frygt for, at aftalerne ikke overholder udbudsreglerne, førte i december 2010 til en udskiftning af stort set hele ledelsen i SKI. Tillige gjorde en kendelse i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen op med indkøbernes mulighed for at vælge frit mellem direkte tildeling og miniudbud. Det medførte, at SKI har opsagt flere rammeaftaler med leverandører i utide – til stor gene for de leverandører, som havde brugt ressourcer på udbuddene uden at få omsætning på en vunden rammeaftale. DI Videnrådgiverne har i medierne været FRI's talerør for kritik af SKI-konstruktionen, herunder frygten for stigende transaktionsomkostninger og det uacceptable i at aflyse udbud som følge af SKI's egen, mangelfulde forberedelse. FRI og DI følger sammen nøje udviklingen og vil drøfte, hvordan SKI-konstruktionen bør se ud i fremtiden, og om SKI er den rigtige konstruktion for offentlige indkøb af rådgiverydelser.

De kommende SKI-aftaler om ingeniørydelser

Sideløbende med dette drama er FRI i dialog med SKI om de kommende rammeaftaler for rådgivende ingeniørydelser, der skal udbydes i 2011. På orienteringsmøderne i efteråret 2010 viste FRI's medlemmer en meget stor interesse for sagen, og efterfølgende har FRI præsenteret SKI for de ønsker og krav, som FRI's medlemmer – store som små – har til indholdet af den kommende rammeaftale. Det handler blandt andet om en geografisk opdeling af aftalerne, opdeling efter opgavestørrelse samt fokus på andre udvælgelseskriterier end pris. Målet er en markant stigning i antallet af FRI-virksomheder, der kan få en SKI-aftale – og dermed en forbedring af mulighederne for især de mindre FRI-rådgivere. SKI har været imødekommende over for FRI's input, og FRI og SKI fortsætter dialogen i 2011.

Presse:

FRI TRÆDER FREM I MEDIERNE

I 2010 understregede FRI sin position som rådgiverbranchens selvstændige og aktive talerør. Samtidig blev de overordnede politiske budskaber styrket gennem samarbejdet med DI og DI Videnrådgiverne.

Håb for byggesektoren

Nye tal fra arkitekternes og ingeniørernes organisationer giver grund til grynede optimisme for hele byggesektoren

Dele af byggeriet på vej ud af krisen

KORT NYT

McKinsey-rapporten: Så kom vækst dagsordenen i gang

I 2010 kom der igen fokus på behovet for øget produktivitet og effektivitet i byggeriet. Anledningen var rapporten "Creating Economic Growth in Denmark through Competition" fra McKinsey & Co., der blev udarbejdet som optakt til mødet i regeringens Vækstforum i november 2010. Rapporten satte fingeren på en række ømme punkter i byggesektoren, og branchens aktører har allerede taget anbefalingerne til sig og er i gang med at forbedre indsatsen i byggesektoren – blandt andet via samarbejdet i VærdiByg.

McKinsey-rapportens anbefalinger til FRI-virksomheder

- Fokuser på global "best practice"
- Implementér en øget grad af arbejdsdeling
- Udnyt fordelene ved offshoring af opgaver til lavtlønslande (potentiale på 30-40 % i omkostningsreduktion)
- Øget IT-anvendelse

FRI i medierne

I 2010 blev FRI omtalt i 475 artikler i trykte aviser, fagblade og webmedier samt enkelte omtaler i radio og tv. Målsætningen er 300 omtaler på et år, så målet må siges at være nået. Hver artikel får en PR-værdi ud fra en vurdering af artiklens størrelse og det pågældende medies læserskare og gennemslagskraft i medie billedet. De 475 presseklip i 2010 repræsenterer en PR-værdi på 702, hvilket også overstiger det fastsatte mål om en PR-værdi på 480.

En samlet videnbranche

Flere FRI-medlemmer havde frygtet, at FRI's medieprofil ville blegne med optagelsen i landets største erhvervsorganisation, DI. Men medieomtalen i 2010 viser, at FRI tværtimod har formået at styrke sin position som branchens talerør på kerneområderne. Samtidig har FRI et frugtbart samarbejde med DI Videnrådgiverne om at styrke videnbranchens profil i medierne.

Byggesektoren gør op med ringe produktivitet

Syv organisationer er gået sammen om et udviklingsprogram, der skal hjælpe virksomhederne til en bedre produktivitet

af Produktivitet
af FRI og FRI

Byggeri og Håndværk
Den Frivillige og Byggeri

Indstilling af virksomhederne
de program

de med lidt af
for det enkelte
stet. Et samarbejde
byggeri, arkitekt-
virksomheder, som
for virksomheder
med et samarbejde
med FRI.

Ungtillade processer

Hvert medlem af FRI
gennem har bedre udnyttelse
af sin kompetence, som
bringer dem til nye
konkurrence for nye
opgaver og muligheder
for at udnytte deres
kompetencer i de
forskellige faser af
projektet. Det er
især i de små og
mellemstore virksomheder
og projekter, hvor
det er svært at
sikre sig kompetence
i de forskellige
faser af projektet.

Indstillingen tager
sig af samarbejdet på
byggeri og håndværk.

Det er vigtigt at
have kompetence
i de forskellige
faser af projektet.
Det er især i de
små og mellemstore
virksomheder og
projekter, hvor det
er svært at sikre
sig kompetence i
de forskellige faser
af projektet.

Eksporten – en succeshistorie for ingeniørerne

En mediesucces i 2010 blev Export Profile 2010 – en overordnet analyse af eksporten hos medlemmerne i Dansk Byggeri, Danske Arkitektvirksomheder og FRI. Analysen bliver udarbejdet en gang årligt, men dette år satte alle tre organisationer ekstra ressourcer af til analysen og PR-arbejdet. Det gav resultat: Export Profile 2010 blev omtalt 21 gange i de større aviser. Samarbejdet om analysen viser den gennemslagskraft, som branchens aktører kan opnå ved at formulere relevante budskaber sammen.

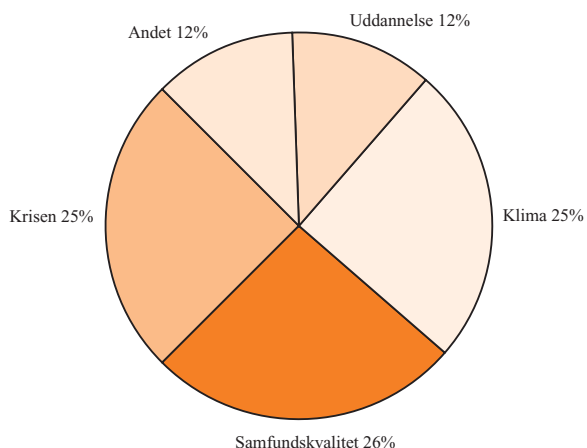
Statistik og analyse, ja tak!

I det hele taget blev det i 2010 slået fast, at pressen er en ivrig aftager af FRI's egne opgørelser på baggrund af medlemmernes virkelighed. FRI's jævnlige brancheanalyser og -statistikker er meget brugbare for pressen og opnår som regel en markant medieomtale, der også er med til at understrege FRI's position som selvstændig organisation i DI. De uger, hvor FRI offentliggør nye branchetal, er altid højdespringere i pressestatistikken.

Omtale af FRI's mærkesager

Som noget nyt omlagde FRI i 2010 sin presseindsats, så den i højere grad koncentrerer sig om udbredelsen af de mærkesager, som FRI's bestyrelse fastlægger hver år. Det skete for at sikre en mere ligelig fordeling af FRI's faglige medieomtale, på tværs af pressens egen dagsorden.

FRI's presseomtale i 2010 fordelt på årets mærkesager

Aftaler

VÆKST KRÆVER ORDENTLIGE AFTALEVILKÅR

SKI's nye rammeaftaler for ingeniørydelser har fyldt meget på Aftaleudvalgets dagsorden i 2010, som vi beskrev i afsnittet om politisk interessevaretagelse.

Men det er også blevet tid til at revidere ydelsesbeskrivelser og kæmpe for lavere tilbudsomkostninger og fair betingelser.

Gode råd om udbud

De danske udbudsregler er komplicerede og vanskeligt tilgængelige for de fleste. Danske Arkitektvirksomheder og FRI fik derfor en lille gruppe af udbudspraktikere til at besvare nogle af de mange spørgsmål, som organisationerne modtager om udbud. Resultatet blev pjecen "Gode råd om udbud", der kan hentes på FRI's hjemmeside. Pjecen har samtidig til formål at medvirke til at undgå fejl og uhensigtsmæssige metoder. Senest er den lagt på Udbudsportalen og DI's nye udbudshjemmeside. Vejledningen bliver bemærket og flittigt brugt.

Ydelsesbeskrivelserne får den store rystetur

I 2009 blev ydelsesbeskrivelsen for byggeri og anlæg udsendt i ny revision. Revisionen var en midlertidig løsning, der rettede op på ændret praksis og uhensigtsmæssigheder i den eksisterende version. Det er imidlertid klart, at ydelsesbeskrivelserne skal gennem en større revision for at kunne leve op til de processer, som projekter håndteres efter i dag. Det er f.eks. et ønske, at ydelsesbeskrivelserne også skal kunne håndtere funktionsudbud og digitalisering. Revisionsarbejdet er i gang og der har blandt andet været møder med bygherrer, entreprenører og bips, men der mangler stadig en del, inden den nye ydelsesbeskrivelse er klar.

FAKTA

FRI's Aftaleudvalg er et af FRI's tre markedsudvalg

Udvalget fastlægger politikker om aftalemæssige forhold, behandler principielle aftalemæssige problemstillinger og tager nødvendige initiativer over for kunder og evt. medlemmer. Aftaleudvalget varetager også FRI's kollektive forsikringsmæssige interesser.

Tilbudskomkostningerne skal mindskes

De store omkostninger, som FRI's medlemmer bliver pålagt i forbindelse med tilbudsafgivning, er et stigende problem. De mange krav til de bydende belaster også udbyderne, idet det er meget ressourcekrævende at vurdere tilbuddene. Der er tale om et generelt problem for leverandører af vidensservice, så FRI har benyttet muligheden for at samarbejde med DI Videnrådgiverne. FRI har medvirket i udarbejdelsen af en vejledning til de offentlige udbydere om, hvordan man kan mindske tilbudskomkostningerne ved udbud. Der er i vejledningen sat fokus på, hvordan rammeaftaler kan benyttes mere hensigtsmæssigt, samt valg af udbudsform, herunder anvendelse af prækvalifikation, standardisering af formkrav og krav til levering af en del af løsningen i forbindelse med tilbudsafgivelsen. Forslagene er generelt blevet vel modtaget hos en række store udbydere.

Vagthund over udbud

Når telefonen ringer i FRI's sekretariat, er det ofte et medlem, der har brug for assistance i forbindelse med en bygherres udbud. Mange udbydere er stadig uvidende om reglerne for især offentlige udbud. FRI stiller derfor ofte spørgsmål til udbyder på vegne af medlemmerne – en fremgangsmåde, der sikrer, at den enkelte bydende ikke rager uklar med udbyder. Spørgsmål og svar offentliggøres som regel i FRI's nyhedsmail og på hjemmesiden. I statistikkerne for brugen af hjemmesiden kan vi se, at det er populær læsning.

CASE: DMU på kanten af udbudsreglerne

Efter de indledende udbud fra Miljøministeriet i 2008 og 2009 er konkurrenceudsættelsen af driftsopgaver hos DMU reelt sat i stå indtil 2014. FRI er derfor i dialog med miljøminister Karen Ellemann (V) for at sikre overholdelse af udbudsregler for statsstøttede institutioner og dermed sikre hurtigere udbud af alle driftsopgaver. Samtidigt gennemfører FRI en frugtbar dialog med Miljøministeriets udbudsrådgivning om formulering og indhold i, samt evaluering af, udbudte opgaver og rammeaftaler. Ministeriet informeres løbende om, at ønskede IT-værktøjer til miljøforvaltning udbydes, således at FRI's medlemmer, der allerede har disse værktøjer, kan deltage i konkurrencen.

CASE: "Hvis du strammer garnet - kvæler du jo barnet.."

Udbyderne flytter flere risici over på rådgiverne end tidligere. Det sker bl.a. ved fravigelser fra ABR 89, som er et agreed document – dvs. en fælles aftale indgået mellem byggeriets parter med en deraf følgende rimelig risikofordeling. FRI har sammen med Danske Arkitektvirksomheder afholdt møder med en række kommuner, regioner og offentlige udbydere. Emnet har i alle tilfælde været de store udbyderes kontraktbetingelser, f.eks. ubegrænset ansvar, dagbod, omprojekteringsklausuler m.fl. Det er et langt sejt træk, men forhåbentlig lykkes det at få udbyderne væk fra denne kollisionskurs, da økonomien som bekendt følger risikoen – og i sidste ende betyder dyrere offentlige opgaver.

ARBEJDSMILJØ

Styr på arbejdsmiljøet

Godt arbejdsmiljø og sikkerhed på arbejdspladsen er to vigtige forhold, der skal indtænkes fra allerførste dag i en byggeproces. FRI har i 2010 været i dialog med den øvrige byggebranche, Branchearbejds miljørådet (BAR) for Bygge og Anlæg og Arbejdstilsynet om de nye bekendtgørelser for bygherrens pligter, projekterende og rådgivendes pligter samt om byggepladsforhold. Både rådgivende og udførende har været sene til at tage de nye regler om egne pligter til sig. Derfor har FRI sammen med vore medlemmer og Byggeriets Arbejds miljøbus (BAMBUS) samt BAR Bygge og Anlæg deltaget i workshops om emnet. Samtidig har FRI iværksat udarbejdelsen af publikationen "Gode råd for Arbejds miljøkoordinering", der skal give gode råd om både bygherrens, de projekterendes og de rådgivendes pligter samt arbejdsmiljøkoordineringsopgaver i såvel projekterings- som byggefasen.

PRODUKTIVITET OG EFFEKTIVITET I FOKUS

Byggeri er et væsentligt markedssegment hos FRI's medlemmer og har derfor også stor fokus i FRI's arbejde. Kvalitet frem for pris, fremtidens arbejdskraft, klima og krisen har været nogen af de fokuspunkter, der har præget det politiske arbejde i 2010. Men også de fagligt tunge emner som digitalisering og BR10 har været på dagsordenen.

Byggefaglig Task Force – fokus på forskning og ingeniørfaglighed

Byggefaglig Task Force, der blev oprettet i 2009, arbejder med de fagligt tunge emner, blandt andet Eurocodes, BR10, bips-beskrivelser og Dansk Bygge Klassifikation. Udover de løbende faglige kommenteringer, holdninger og aktiviteter har Byggefaglig Task Force i 2010 sat fokus på behovet for brancherelevant forskning og er i gang med at udarbejde et katalog over relevante forskningsemner. Et andet emne, der har task forcens bevågenhed, er de nyuddannede ingeniørers faglighed. FRI har nedsat en arbejds-

gruppe på området, som vi omtaler i årsberetningens afsnit om kompetencepolitik.

Klima: Skrot energitunge bygninger

I forlængelse af FRI's klimavision, der blev udarbejdet i 2009, satte FRI fokus på nedbringelsen af energiforbruget i byggeriet. Et af forslagene gik på at etablere en skrotpræmie for nedrivning af meget energiforbrugende bygninger, da energirenoeringen er dyr og stadig giver en energiforbrugende bygning. Forslaget fik medieomtale i Jyllands-Posten og i flere andre medier.

KORT NYT

Globalisering af den rådgivende byggebranche

FRI har sammen med blandt andre Danske Arkitektvirksomheder og Erhvervs- og Byggestyrelsen deltaget i projektet Globale Markeder, der som mål skal sikre viden om små og mellemstore arkitekt- og ingeniørvirksomheders muligheder for aktivt at deltage i globaliseringsdagsordenen. Resultatet er en større forskningsrapport, en kortere beskrivelse af "Strategier til internationalisering af arkitekt- og ingeniørvirksomheder", samt afholdelse af seminarer om samme emne i Århus og København.

Værdiskabende Byggeproces – to nye vejledninger

Rapporterne om lav produktivitet og effektivitet i byggesektoren fylder efterhånden mange hylde-meter. Men der har manglet initiativer, der mere praktisk og konkret adresserer udfordringerne. Dette er formålet med samarbejdet Værdiskabende Byggeproces. Samarbejdet har i 2010 lanceret to nye praktiske vejledninger, der skal gøre samarbejdet og kommunikationen i byggeprocessen nemmere.

Vejledningen "Tidsplanredegørelsen" bruges som værktøj for de bydende ved at fremhæve de parametre, der bestemmer tidsplanen. Det resulterer i et bedre tilbudsgrundlag og mere samarbejde, og dermed bedre byggeri. Vejledningen "Kvalitet som tildelingskriterium" beskriver gode

FAKTA

FRI's Byggeriudvalg er et af FRI's tre markedsudvalg

Byggeriudvalget beskæftiger sig med byggepolitiske emner og arbejder med aktiviteter, der styrker markedet for rådgivningsydelser inden for byggeri. Udvalget er også med til at sikre, at FRI's medlemsvirksomheder har attraktive rammebetingelser inden for byggesektoren i Danmark.

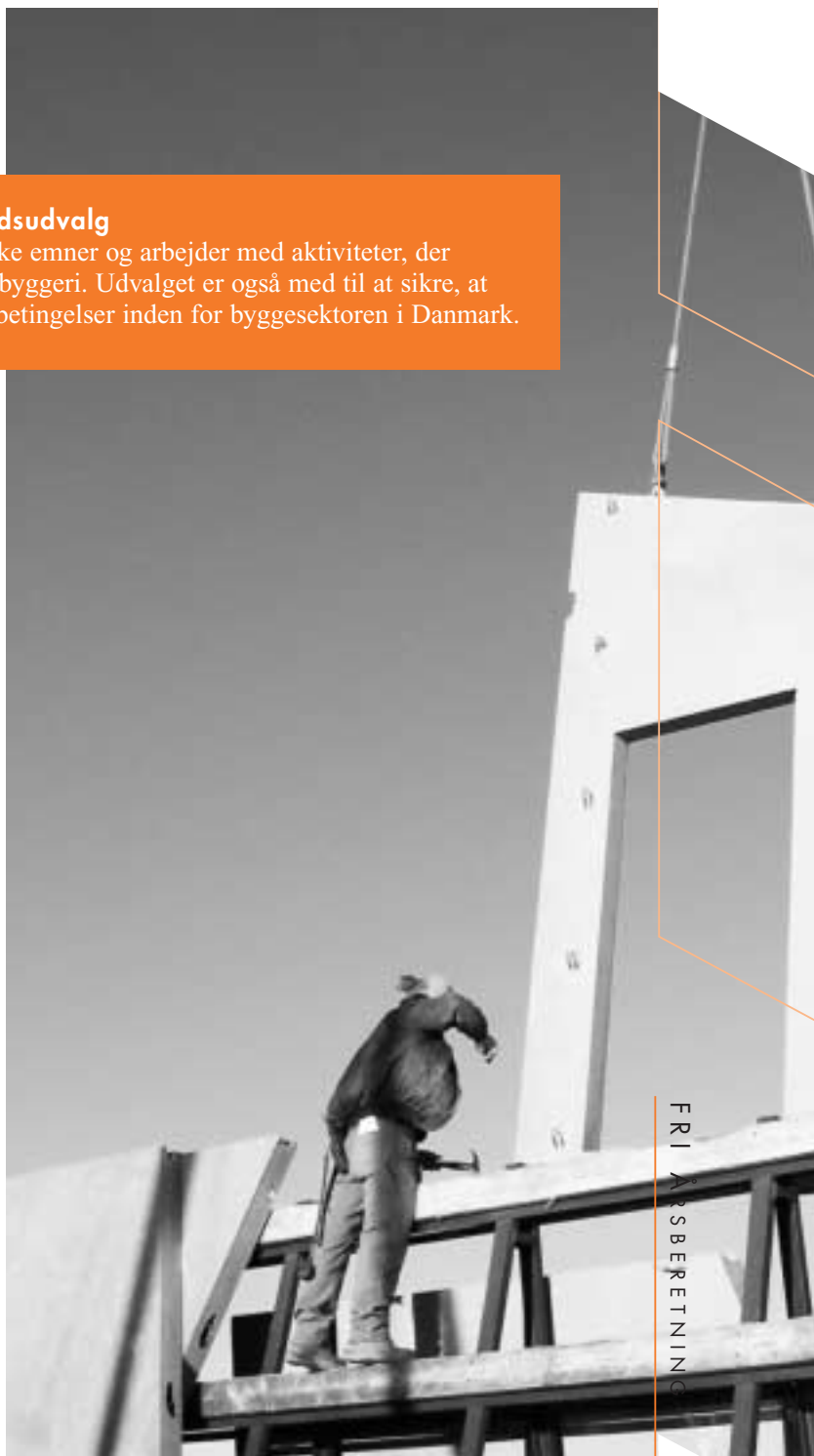
råd til at udbyde efter økonomisk mest fordelagtige tilbud. Formålet er at opnå en bedre kvalitet i byggeriet og at opfordre udbydere til at anvende kvalitative underkriterier, så byggerier i Danmark ikke bliver det billigst mulige, men det bedst mulige til prisen. Vejledningen indeholder blandt andet en anbefaling med en generel karakterskala og forslag til kriterier og evalueringer. Begge vejledninger findes på www.vaerdibyg.dk

Det Digitale Byggeri

Implementeringsnetværket, der har til formål at hjælpe virksomhederne i byggeriet med at implementere Det Digitale Byggeri, afvikles i løbet af 2011. Midlerne, der blandt andet kommer fra EU's socialfond, har været brugt til at betale eksperter for at hjælpe bygherrer, rådgivere og entreprenører med at opnå gode resultater med digitaliseringen i byggeriet. Resultaterne er derefter blevet opsamlet og formidlet som gode råd til resten af byggeriet. De opnåede erfaringer er anvendt til erfaringsmateriale, der kan bruges af branchen generelt. Det findes på www.det-digitalebyggeri.dk.

Certificering af bæredygtigt byggeri

Green Building Council og Erhvervs- og Byggestyrelsens gruppe for etablering af en frivillig bæredygtigheds-certificering af bygninger blev etableret i begyndelsen af 2010. FRI og FRI's medlemmer involverede sig i valget af hvilket fælles dansk certificeringssystem for bæredygtigt byggeri, der skal vælges. Byggeriudvalget drøftede blandt andet de forskellige certificeringssystemer, der er under overvejelse, med Erhvervs- og Byggestyrelsen. I slutningen af 2010 blev det tyske DGNB-system indstillet som oplæg til et dansk certificeringssystem.

KORT NYT

Revision af rådgivernøgletal

FRI har deltaget i Byggeriets Evaluerings Centers (BEC) revision af rådgivernøgletallene, og Byggeriudvalget er kommet med forslag til et enklere karaktersystem, som BEC har valgt at indføre fra februar 2011. I fremtiden vil det være muligt via en enkelt karakter at se, hvor virksomheden befinder sig på skalaen i forhold til andre virksomheder.

Energi, klima og miljø

ENERGI

- MULIGHEDER FOR GRØN

I 2010 har FRI's Energi-, miljø- & klimaudvalg haft fokus på fremadrettede vækstmuligheder på energiområdet, ligesom udvalget har arbejdet meget med konkurrenceforhold fra statsstøttede institutioner. Dertil kom en naturlig opfølgning på klimaområdet samt fokus på Grøn Vækst og teknologier.

Fremtidens energiopgaver

Energibesparelser har været højt på dagsordenen i 2010. FRI har deltaget i arbejdet omkring energispareindsatsen med energiselskaberne og andre aktører på området, især vedrørende forbedrede kontraktforhold samt etableringen af hjemmesider for matchmaking og børser for køb og salg af energibesparelser. FRI har præsenteret sine ønsker til optimale konkurrenceforhold for Konkurrencestyrelsen og har præget debatten om samfundsøkonomisk energiplanlægning for fremtiden. FRI har desuden fået en plads i regeringens Energispareråd og er ad den vej sikret muligheden for indflydelse på den kommende energiaftale i Folketinget.

Vand som vækstdriver

Vand- og Naturplanerne for danske natur og vandmiljø står foran den endelige vedtagelse, dog ikke uden visse politiske problemer. Efter fastlæggelse af det nye overvågningsprogram for natur og vandmiljø, og ændringer af regler for tilhørende miljøgodkendelser, følger og præger FRI udviklingen med dialogmøder om vandplaner og oversvømmelseslovgivning. Eksporten på vandområdet er i vækst, og FRI leverer input til og deltager i dialogfora i DI- og ATV-regi. Her sætter vi fokus på behovet for programmer for miljøteknologi samt for udviklings- og demonstrationsmuligheder. Vi skal sikre, at grøn vækst bliver til fremtidens eksport.

Også vandsektorens konkurrenceforhold har været i fokus. FRI's opsøgende dialog med flere politikere har sikret, at de offentlige aktører i vandsektoren ikke – med forbrugermidler i ryggen – kan konkurrere ubegrænset med kommercielle virksomheder inden for miljøområdet, men kan deltage i eksport sammen med vandvirksomheder.

Frugtbart samarbejde med KTC

FRI har sammen med Kommunalteknisk Chefforeningen (KTC) igangsat et samarbejde med fokus på ingeniørens rolle som værdiskaber i samfundet. Vi arbejder med udbudsmuligheder, ressourceudveksling samt behovet for fremtidens ingeniører. Aktuelt arbejdes der på fælles information om udbudsforhold på Udbudsportalen.dk, så de offentlige udbydere får lettere ved at anvende balancerede og gængse udbudsformer. Samarbejdets nye fokus er et kommende arrangement om klimatilpasninger på byggeriområdet: Vand – Energi – Bygninger.

Videninstitutioners unfair konkurrenceforhold

2010 har budt på flere eksempler med statsstøttede offentlige institutioner, der får opgaver tildelt uden konkurrence eller byder på kommercielt udbudte opgaver med statsstøttet viden. Energi-, miljø- & klimaudvalget har derfor ud-

FAKTA

FRI's Energi-, miljø- & klimaudvalg er et af FRI's tre markedsudvalg

Udvalget arbejder for at skabe attraktive vilkår for FRI's medlemsvirksomheder på energi-, miljø- og klimaområdet, ligesom udvalget søger at fremme FRI's energi- og miljøpolitiske synspunkter i samfundsdebatten.

VÆKST

arbejdet nogle detaljerede notater om konkurrenceforhold fra offentligt ejede virksomheder og institutioner i almindelighed og statsstøttede videninstitutioner i særdeleshed. Notaterne har dannet baggrund for myndighedskritik og udmeldinger til pressen.

Stigende offentlig konkurrence

Såvel forskningsinstitutioner som GTS'er og universiteter spiller en væsentlig rolle for formidlingen af ny viden til danske virksomheder, og de øger deres kommercielle omsætning. Med baggrund i høringssvar og dialog med GTS-sekretariatet har FRI bidraget med input til GTS'ernes adfærdskodeks. FRI er også i dialog med universitetscentre om de rådgiveropgaver, der fra tid til anden løses i forskningsverdenen. Det sker for at sikre, at GTS'er og universiteter ikke tilsidesætter uvildigheden og almenytten over for det danske erhvervsliv for egen omsætnings skyld.

Klimadebattens genoplivning

Som opfølgning på klimadebatten ved COP15 i 2009 har FRI været aktiv i pressen med baggrund i vores klimanotater omkring cleantech, klimatilpasninger og reduktion af klimagasser. Vi har kommenteret såvel statslige som kommunale udmeldinger om behovet for koordinering af klimatilpasningsdagsordenen. FRI har afgivet høringssvar på den danske handlingsplan for ved-

varende energi samt været inviteret til debat om opfyldelse af de danske mål for klimaområdet på Christiansborg med oppositionsordførere. Der åbner sig nu – i samarbejde med DI – politiske muligheder for en samlet indsats i Danmark.

FAKTA

Energi-, miljø- & klimaudvalget har det forgangne år haft dialog med mange eksterne parter ved udvalgsmøder. Debatter, der giver indsigt og grobund for øget samarbejde fremover:

- Klima- & Energiministeriets departement om fremtiden efter COP15
- DI Forskning & Videregående Uddannelser om statsstøttede videninstitutioners konkurrence
- DI Miljøafdelingen om fælles dagsordener
- Forsknings & Innovationsstyrelsen (FI) vedr. GTS'ers strategi, resultatkontrakter og adfærdskodeks
- Center for Energibesparelser om energi-effektivisering under sloganet: God Energi

Infrastruktur

VISIONER FOR DANMARKS INFRASTRUKTUR

FRI ÅRSBERETNING 2010

I 2010 tog naturen magten med en hård vinter og voldsomme regnskyl om sommeren. Begge begivenheder satte fokus på infrastrukturen i Danmark og det store efterslæb på vedligeholdelse. 2010 blev også året, hvor branchen trods den økonomiske krise fortsat oplevede mangel på kvalificerede infrastrukturengeniører, og hvor grunden blev lagt for et visionært samarbejde med DI Infrastruktur om fremtidens infrastruktur.

Et stærkt 2010 for FRI's infrastrukturpolitik

I 2010 markerede FRI sig stærkt på vores holdninger til en sammenhængende transportinfrastruktur og nødvendigheden af langsigtet planlægning. Da frost og senere regnskyl ødelagde vejene og oversvømmede kloakkerne, var FRI på banen og slog fast, at kulden og voldsomme vandmængder ikke bærer ansvaret alene: Dårligt vedligehold og mangel på fremtidssikrede infrastrukturløsninger er også blandt synderne. FRI efterlyste en overordnet strategi for Danmarks infrastruktur, der udover at planlægge det offentlige vedligehold også ser på, hvordan infrastrukturen konkret kan understøtte målet om at få Danmark tilbage på vækstsprettet. Flere gange i løbet af året har FRI argumenteret for, at der bør etableres en Infrastrukturkommission II, der skal se på, hvordan der skabes en sammenhængende og fremtidssikret infrastruktur.

Vision 2050

2010 bød imidlertid ikke på en Infrastrukturkommission II, men i stedet på et meget frugtbart samarbejde mellem DI og FRI, der også peger fremad: DI's vision for infrastrukturen anno 2050. I slutningen af 2009 rettede DI henvendelse til FRI med henblik på ekspertbidrag til visionsarbejdet. FRI's Infrastrukturudvalg nedsatte en task force, der skulle komme med indspil til DI's vision. På ni intensive møder afholdt i foråret og sommeren 2010 bidrog task forcen med input til fremtidens infrastruktur og de megatrends, der vil definere den. I efteråret 2010 har task forcen endvidere afholdt møder med DI for at drøfte det samlede visionsudkast og lanceringen heraf, der ventes at ske i løbet af vinteren 2011.

Frugtbart samarbejde

Samarbejdet omkring DI's infrastrukturvision er et glimrende eksempel på, hvad FRI og DI kan bruge hinanden til. FRI har leveret ekspertviden og faglige holdninger til DI, der til gengæld har musklerne til at løfte en helt central dagsorden for FRI: En sammenhængende og fremtidssikret transportinfrastruktur er en forudsætning for vækst, og for at Danmark kan blive en grøn viden- og vindernation.

FRI står bag flere win-win ordninger

En sammenhængende transportinfrastruktur i fremtiden forudsætter imidlertid også tilstrækkelige mængder kvalificeret arbejdskraft til en sektor, hvor ingeniørerne ikke ligefrem hænger på træerne. På vej ud af 2009 arbejdede FRI derfor på, at regeringens finanslov for 2010 allokerede midler til en særlig indsats rettet mod dimittendledighed. I FRI-regi var det tanken, at ordningen særligt skulle omskole ledige bygningsingeniører til den infrastruktursektor, der i udstrakt grad mangler arbejdskraft. FRI havde succes med at få ordningen på finansloven 2010, men vi måtte desværre konstatere, at ordningen fandt begrænset udbredelse: Der er ganske enkelt oprettet for få forløb, der matcher FRI's behov – til trods for FRI's informationskampagne rettet mod uddannelsesinstitutioner og ministerier.

Succesfuld omskolingsordning

Hvor implementeringen af dimittendordningen ikke medførte mange nye hoveder til infrastruktursektoren, har FRI anderledes succes med den omskolingsordning, som FRI sammen med Dansk Byggeri, IDA, IAK og Ingeniørhøjskolen satte i søen i 2010. I løbet af et seks uger langt uddannelsesforløb i efteråret 2010 efteruddannedes ledige bygningsingeniører til anlægsbranchen.

I løbet af januar og februar 2011 afsluttes uddannelsesforløbet med et fire ugers praktikophold hos en rådgiver eller entreprenør, hvor såvel praktikanten som virksomhederne har optimale muligheder for at se hinanden an. FRI kan melde om stor interesse for ordningen både blandt de virksomheder, der skal levere praktikpladser, og de ledige bygningsingeniører, der skal søge dem. Det forventes derfor, at der udbydes nye forløb i foråret 2011.

FAKTA

FRI's Infrastrukturudvalg er et af FRI's tre markedsudvalg

FRI's Infrastrukturudvalg arbejder for en sammenhængende transportinfrastruktur i Danmark og for at sikre, at FRI's medlemsvirksomheder har de fornødne rammebetingelser for at drive rådgivende ingeniørvirksomhed. FRI's indsats inden for infrastrukturområdet koncentrerer sig om konkurrencen fra offentlige myndigheder, sektorens arbejdskraftmangel og ikke mindst fremtidens infrastruktur.

MEDLEMSSERVICE | 2010

FRI's sekretariat besvarer løbende medlemmernes spørgsmål om alt fra udbud til juridisk bistand og nøgletal for branchen. I 2010 fik FRI desuden en ny hjemmeside og en forbedret nyhedsmail til medlemmerne med information, nyhedsopdateringer og kurser.

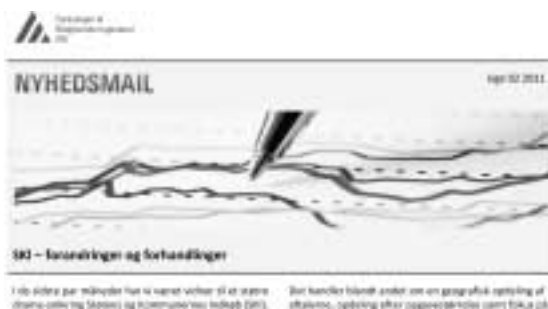

Ny hjemmeside

FRI's nye hjemmeside indebar ud over en ansigtsløftning en forbedring af søgefunktionen. FRI har en meget stor mængde information til rådighed, og med den nye hjemmeside har vi målrettet og opdelt informationen, så den enkelte bruger kan vælge ud fra emnerne "byggeri", "infrastruktur", "energi/miljø/klima", "kontrakter og udbud", "FRI mener" samt "virksomhedsudvikling". Den nye side har krævet en del tilpasning, og der arbejdes til stadighed på at forenkle navigationen på hjemmesiden. En række information på hjemmesiden er udelukkende forbeholdt FRI's medlemmer, som kan rekvirere deres password til hjemmesiden hos FRI's sekretariat.

Kurser

FRI har igen i 2010 gennemført kurser i AB 92, Tilbudsloven og ydelsesbeskrivelserne samt kurser i FIDIC's White Book og Yellow/Red Book, hvor der også deltog arkitekter og entreprenører. Og så blev der gennemført kursus i aftaler og udbud for vores færøske medlemmer. I alt har der været 150 deltagere på FRI's kurser i 2010.

Ny nyhedsmail

FRI's kendte nyhedsmail, der sendes til de af virksomhederne udpegede FRI-rådgivere, fik nyt layout i 2010. Samtidig indførte vi en leder, der stiller skarpt på aktuelle emner. Det har givet FRI en mulighed for at holde medlemmerne opdaterede på en række af de mærkesager, FRI fokuserer på i det daglige arbejde over for politikere, medier og samfundet generelt. Det er også målet med lederen at skabe debat og udvikling hos FRI's medlemmer.

Eurocodes - diskussion og rabat

Eurocodes var i 2010 stadig nye for branchen, og mange rådgivere havde spørgsmål til fortolkningen af det nye regelsæt. Dansk Standard, der udgiver Eurocodes, var desværre meget lidt behjælpelige. Det førte til oprettelsen af et diskussionsforum, hvor specialisterne hos FRI's medlemmer kan dele spørgsmål og viden elektronisk. Efter en meget aktiv start er foraet nu mindre anvendt.

Eurocodes-introduktionen krævede, at rådgivere inden for konstruktioner skulle bestille standarder for rigtig mange penge. FRI forhandlede med Dansk Standard, der tilbød en ganske gunstig rabatordning ved bestilling af flere eksemplarer af samme standard gennem FRI.

Rådgivernøgletal eller tilsvarende

Hvis en rådgiver skal byde på offentlige opgaver, kræves der rådgivernøgletal. Har man ikke nogen, skal man levere "eller tilsvarende". En måde at levere "eller tilsvarende" på er at lade en kunde evaluere et gennemført projekt, og så få en neutral parts underskrift på, at det reelt er kunden, der har evalueret. Som forsøgsordning tilbyder FRI at være den neutrale part og dermed underskrive medlemmernes "eller tilsvarende"-nøgletal.

KAMPEN FOR KOMPETENCERNE

FRI gør en stor indsats for at medvirke til, at flere unge vælger en teknisk eller naturvidenskabelig uddannelse, og at det er de rigtige kandidater med de rigtige kompetencer, der forlader uddannelserne. Målet er at sikre, at branchen og dermed det danske vidensamfund får flere og bedre kandidater.

Fremsynet kompetencepolitik

Indsatsen for at skaffe flere ingeniører kræver en indsats både på den korte og den lange bane. På den korte bane har FRI i 2010 haft fokus på at omskole allerede uddannede ingeniører til infrastrukturengeniører. FRI har således søgt at sikre optimale rammer for efteruddannelse af fx nyuddannede og ledige bygningsingeniører eller virksomhedernes egne bygningsingeniører, som mangler opgaver, til fx infrastrukturområdet, der oplever stor mangel på arbejdskraft. FRI's indsats for at implementere dimittendordningen og det kombinerede efteruddannelses- og praktikforløb udviklet i samarbejde mellem Ingeniørhøjskolen i København, IDA, IAK og Dansk Byggeri er gode eksempler på FRI's indsats.

Ingeniørfagligheden skal være i orden

De nyuddannede kandidater skal forlade uddannelsesinstitutionen med ingeniørfagligheden i top. Det er et prioriteret indsatsområde for FRI. I slutningen af 2010 tog Byggefaglig Task Force initiativ til, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal sætte spot på det ingeniørfaglige niveau hos nyuddannede ingeniører samt på fremtidens arbejdskraft. Arbejdsgruppen skal således komme med konkrete forslag til, hvordan ingeniørfagligheden forbedres, hvordan udbuddet af ingeniører øges, og hvordan Danmark bliver bedre til at tiltrække og fastholde højtuddannet arbejdskraft. Forslagene ventes præsenteret på en workshop, hvor FRI vil kommunikere til studerende, uddannelsesinstitutioner og ministerier, hvad FRI forventer af morgendagens ingeniør.

Future City – fremtidens ingeniører på vej

Morgendagens rådgivere kan hente stor inspiration fra FRI's store satsning fra 2009, Future City, der har til formål at styrke fødekæden til de videregående uddannelser og videre ud i det videntintensive erhvervsliv. Elever i folkeskolens 7., 8. og 9. klasse arbejder med, hvordan teknisk og naturfaglig viden kan bringes i spil for at løse samfundsmæssige udfordringer. Flere end 150 klasser har i skrivende stund oprettet et Future City-projekt på www.futurecity.dk

FAKTA

FRI's HR-netværk

FRI's HR-netværk er etableret i 2009 som en platform for virksomhedernes HR-ansvarlige, der – trods konkurrencen om de bedste hoveder – har en fælles dagsorden. På møderne i FRI's HR-netværk drøftes overordnede strategiske emner såvel som konkret personaleledelse. I 2010 har netværket debatteret branding af branchen på flere plan, herunder hvordan rådgivervirksomheder brander sig selv over for nyuddannede kandidater, og hvordan ingeniørfaget kan sælges bedre til folkeskole- og gymnasieelever.

STÆRKT SAMARBEJDE MELLEM FRI OG DI

Deadline for DI-associering den 1. juli 2011

I 2008 blev det på FRI's generalforsamling besluttet, at FRI skulle indtræde som ekstern brancheorganisation i DI. Samtidig etablerede man en treårig overgangsperiode, hvor virksomhederne kunne blive medlem i eller associeret til DI.

Overgangsperioden slutter den 30. juni 2011, hvorefter FRI-medlemmer uden DI-medlemskab ekskluderes af FRI.

I 2010 tog FRI hul på den sidste fase i tilpasningen som ekstern brancheorganisation i DI. Den officielle deadline for hvornår det enkelte FRI-medlem skal være tilknyttet DI er den 30. juni 2011, men det faglige samarbejde mellem DI og FRI har været godt i gang i flere år.

DI's vigtige FRI-dagsordener

Siden 2008 har FRI været tilknyttet DI som ekstern brancheforening. Med tilknytningen har FRI som organisation opnået en række fordele. Mest væsentligt er, at FRI kan fokusere sin indsats på de områder, der er særligt relevante for branchen. Og i de store slag har FRI med DI som rygstød bedre mulighed for at påvirke branchens rammevilkår – eksempelvis i sager om konkurrenceudsættelse.

FRI har gennem DI større gennemslagskraft i forhold til politikere og myndigheder. Arbejdet med eksport og internationalisering er blevet styrket med FRI's indtræden i DI, og det efterlader foreningen med flere ressourcer til at fokusere på det danske marked end tidligere. Samtidig har DI i 2010 haft fokus på flere vigtige dagsordener, der også styrker forretningsbetingelserne for FRI-virksomheder. Eksempler er klimatilpassningsdagsordenen, styrket offentligt-privat samspil, markedsføring af energispareindsatsen samt DI's Infrastrukturvision 2050.

FAKTA

10 stærke om medlemskab af DI

1. Industriens Barselsfond – flere fordele og billigere ordning
2. Ekspertrådgivning om personaleforhold
3. Ekspertrådgivning om eksportmuligheder
4. Ledelsesredskaber til at udvikle din virksomhed
5. Stort netværk til andre virksomheder
6. Lokale kontakter gennem DI's regionalforeninger
7. Masser af kurser, publikationer og ny viden
8. To timers gratis advokatbistand til udbud
9. DI-kontorer over hele verden
10. Politisk talerør via DI's privilegerede adgang til toppolitikere

FRI-mærkesager hos DI Videnrådgiverne

FRI og DI Videnrådgiverne har i 2010 samarbejdet om en række relevante dagsordener. DI Videnrådgiverne har særligt haft fokus på transaktionsomkostninger, det offentliges brug af konsulenter og de overordnede politiske udmeldinger til SKI (Staten og Kommunernes Indkøb). Hermed udgør DI Videnrådgiverne et supplerende talerør for branchen, hvilket har styrket FRI's dagsordener internt i DI og skabt øget synlighed om de forretningsmæssige problemer, der ikke kun opleves af FRI's medlemskreds, men af alle virksomheder, der lever af at levere professionel videnbaseret rådgivning.

Samlet stemme i byggepolitik

Gennem DI har FRI fået plads i det nyetablerede Byggepolitiske Specialudvalg. Udvalget behandler emner inden for den byggepolitiske dagsorden, der skal sikre en mere markant position i forhold til politikere og myndigheder, herunder Erhvervs- og Byggestyrelsen.

MED VERDEN SOM MARKEDSPLADS

Dansk lovgivning formes i høj grad af EU, og det kræver, at FRI ikke bare søger indflydelse på det danske politiske system, men også på europæisk plan arbejder for fornuftige vilkår. Til dette formål har FRI sin europæiske søsterorganisation, EFCA – og på det globale plan FIDIC.

EFCA og FIDIC i formelt samarbejde

EFCA er etableret for at varetage rådgivernes interesser i Europa, men også rådgivernes globale organisation, FIDIC, har interesser i Europa – blandt andet i forhold til anvendelse af FIDIC's kontrakter. Omvendt har EFCA også interesser i at følge FIDIC's arbejde i forhold til globale standarder og markedsaspekter. På EFCA's generalforsamling i 2010 underskrev FIDIC og EFCA derfor en samarbejdsaftale, som betyder, at EFCA vil repræsentere FIDIC i Europa. Hovedformålet med samarbejdet er en bedre udnyttelse af organisationernes respektive styrker, at forhindre dobbeltarbejde samt etablere fælles udvalg. En sådan samarbejdsaftale har FRI arbejdet for i mange år.

Det sker i EFCA

EFCA har i dag fem udvalg, der beskæftiger sig med henholdsvis udbud, forsikring og ansvar, forretningsvilkår i fremtiden, External Aid og kommunikation. Endvidere er der nedsat et fællesudvalg med FIDIC om innovation. FRI er repræsenteret i samtlige udvalg. EFCA udsendte i begyndelsen af 2010 en introduktion til, hvordan man byder på EU-bistandsopgaver. EFCA har i efteråret publiceret et holdningsnotat om, hvorfor udbyderne bør afstå fra at vælge rådgivere efter tildelingskriteriet laveste pris. Endelig vil EFCA først i 2011 udsende en gennemgang af ansvarsregler og forsikringskrav i 13 EU-lande.

Ni Hao! - Kinesisk delegation på besøg i FRI

I august 2010 modtog FRI besøg af en kinesisk delegation fra FRI's kinesiske søsterorganisation, CNAEC, samt repræsentanter fra kinesiske offentlige udbydere. Delegationen, der også besøgte SKOL i Finland, RIF i Norge og FIDIC i Geneve, ønskede input til, hvordan de i fremtiden kan sikre ligebehandling og gennemsigtighed i udbud, så forretningsvilkårene for de rådgivende ingeniører kan forbedres. Fra Danmark deltog repræsentanter fra COWI, Rambøll og Consia, der beskrev deres erfaringer med at arbejde i Kina. Mødet sluttede med en frokost, hvor der var lejlighed til en dialog blandt deltagerne.

Thomas Jensen fra Orbicon, blev i maj 2010 kåret som Årets Yngre Rådgiver i Europa.

UNGE INGENIØRER PÅ DEN GLOBALE SCENE

2010 var året, hvor FYR blev til "FRI – Young Professionals" som et naturligt resultat af FRI–YP's øgede fokus på internationalt samarbejde. Derudover har tilgangen til arrangementerne vokset eksponentielt, og netværket er således intet mindre end fordoblet i forhold til 2009.

2010

24

FRI ÅRSBERETNING

Netværket vokser

FRI–YP har i 2010 haft en massiv tilgang til sine arrangementer, hvilket har medført en fordobling af deltagerantallet i forhold til 2009. I 2010 har FRI–YP kunnet præsentere foredragsholdere som Jens Arentzen og B.S. Christiansen, hvor der til sidstnævnte arrangement var flere end 175 deltagere. FRI–YP's netværk består nu af næsten 600 yngre rådgivere i hele Danmark og er dermed uden sammenligning de yngre rådgiveres foretrukne forum!

Branding af ingeniørfaget

FRI–YP-styregruppens dagsorden har været præget af problematikken vedrørende den fremtidige mangel på ingeniører. En del af løsningen kan findes i en bedre branding af ingeniørfaget. FRI–YP har i 2010 taget initiativ til udarbejdelsen af en drejebog for praktikophold i rådgivende ingeniørvirksomheder. Drejebogen skal være et redskab for medlemmerne og i sidste ende medvirke til, at praktikanten kommer hjem med en god oplevelse af det at arbejde i en ingeniørvirksomhed.

FYR blev til FRI – Young Professionals

Navneskiftet fra Forum for Yngre Rådgivere til FRI – Young Professionals er udsprunget af FRI–YP's øgede internationale samarbejde. Det skal give YP-medlemmerne endnu større muligheder for at skabe netværk på tværs af landegrænserne. FRI–YP har bl.a. været initiativtager til de kommende arrangementer kun for yngre rådgivere i Europa, der finder sted ved EFCA's næste EFCA's næste generalforsamling, der afholdes i Berlin. FRI–YP har, i tæt samarbejde med de tyske værter, arbejdet på at få stablet et interessant og underholdende program på benene. Udover det tætte forhold til EFCA har FRI–YP også fået repræsentation i FIDIC's YP Steering Committee ved Thomas Jensen fra Orbicon, der i maj 2010 blev kåret som Årets Yngre Rådgiver i Europa.

Bestyrelse og sekretariat

Bestyrelsens sammensætning efter generalforsamlingen i 2010

Formand

Peter Hostrup Rasmussen, COWI A/S

Næstformænd

Robert Arpe, Rambøll Danmark A/S

(1. næstformand fra august 2010, 2. næstformand indtil august 2010)

Johannes Overgaard, Korsbæk & Partnere KS

(2. næstformand fra august 2010)

Lars Kragh, Orbicon A/S

(1. næstformand, udtrådt august 2010)

Bestyrelsen

Jesper Nybo Andersen, Orbicon A/S (indtrådt august 2010)

Niels Bahnsen, NIRAS A/S

Torben Esbensen, Esbensen A/S

Henrik Klinge, ALECTIA A/S

Mikael Lyngsfeldt, Moe & Brødsgaard A/S

Arne Buhl Petersen, Grontmij | Carl Bro A/S

Palle Beck Thomsen, Atkins Danmark A/S

Sekretariatet

Henrik Garver, adm. direktør

Ulla Sassarsson, vicedirektør, sekretær for formandskab og bestyrelse,
sekretær for Aftaleudvalg, forsikringsforhold, udbuds- og entrepriseret
sekretær for Rets- og Responsumudvalget

Preben Boock, chefkonsulent, sekretær for Energi-, Miljø- og Klimaudvalget samt arbejdsmiljø.

Inge Ebbensgaard, informationschef, sekretær for Byggeriudvalget og Byggefaglig Task Force,
medlemsinformation, ansættelsesret, hjemmeside, nyhedsbreve

Rikke Gemzøe, konsulent, sekretær for Byggeriudvalget og Byggefaglig Task Force
(barselsvikar)

Thomas Overgaard Jensen, konsulent, sekretær for Infrastrukturudvalget og Internationalt
Markedsudvalg, analyser

Nina Lusty, presseansvarlig

Kirsten Mortensen, sekretær

Annemette Sønderby, sekretær

Winnie Toft, sekretær, medlemsadministration

Martin Rytkjær, studentermedhjælp

Nana Maria Tengmark, studentermedhjælp

FRI publikation 01/11

FORENINGEN AF RÅDGIVENDE INGENIØRER, FRI
Sundkrogskaj 20
2100 København Ø
T: 35 25 37 37
F: 35 25 37 38
E: fri@frinet.dk
W: www.frinet.dk